

חוטים וקשרים / דניאלה שלו

חוט המחשבה, קצה חוט, על חוט השערה, החוט המשולש - מהי משמעות החוטים והחבלים בחיינו ומה תפקידם? מי עומד משני צדי החבל ומי בשני קצותיו? ומתי חוברים החוטים יחד ומשתלבים לרשת או לסבך?

חוטים וחבלים שזורים בסיפורי התנ"ך ובאגדות ומיתולוגיות של תרבויות העולם, לעתים בתפקידי סימון והצלה ולעתים כביטוי לקשר אישי ולהתחברות האדם עם עצמו. מסורת העבודה בחוטים, על עושרה החומרי והצורני, היא בת אלפי שנים: נשים וגברים רוקמים, תופרים, טווים, אורגים, סורגים, קולעים, שוזרים וקושרים חוטים בטכניקות שונות ומשונות ברחבי העולם מימי קדם ועד ימינו.

גם אם הם עשויים מחומרים שונים וגם אם הם דקים או עבים, שקופים או אטומים – לכל החוטים יש יסוד קווי, גמישות, תנועה ויכולת לחבר או לקשור בין שני צדדים. אולי בשל כך הם מסמלים קשרים בין בני-אדם ומצבים אנושיים. חוטים מבטאים קשרים וחיבורים פשוטים או סבוכים, אבל גם כאלה שאפשר לפרום, לחתוך, לנתק, לגזור ולקרוע.

יצירות האמנות בתערוכה "חוטים וקשרים" יוצרות קשר, מספרות סיפור ועוסקות, באמצעות חוטים לסוגיהם וחבלים למיניהם, בחוויות אישיות, חברתיות ותרבותיות. הן עושות זאת בדרך אמנותית, על ידי שימוש אחר בחוטים, שאינו השימוש המסורתי הפונקציונלי. כדי לבטא נושאים בעלי משמעות בחיים העכשוויים משתמשים אמנים ואמניות מהארץ ומרחבי העולם דווקא בטכניקה העתיקה של מלאכות-היד.

השימוש בחוטים ביצירות אלה הוא לעתים מוחשי ולעתים מרומז, אך עקבותיו נראות במגוון החומרים וחיבורים המפתיעים. לעתים יופיו של החוט הוא השולט ולעתים הערכים שחבויים בתוכו: מצבי מתח, שאיפה לאיזון, קשר זוגי, קשר משפחתי, זיכרונות ילדות וקשר בין דורי, קשר עם רווח או תועלת, סביבה טבעית, רשת חברתית, מערכות יחסים, כמיהה לחופש או זיכרון נסתר של כאב ושל יופי.

הקצה האחד של התערוכה מתחיל בחוט היחיד, הפיזי והמוחשי, של חבל הטבור, שהוא החוט הראשון של הקיום האנושי. אדם נוצר מתוך קשר, מתפתח מתוך חיבור, ניזון מצינוריות הגוף וכשהוא נולד, מנתקים אותו מחבל הטבור. מרגע שיצא לאוויר העולם, הוא מתחיל לחפש אחר קשר. תחילה קשר עם אמו או אביו ובהמשך קשרים רחבים יותר, במעגלים הולכים וגדלים, העונים על צרכיו הגופניים והרגשיים.

הקצה האחר של התערוכה מסיים את תהליך ההתרחבות, ההאצה וההעמקה של הקשרים והמידע, בין חברות ואנשים יחידים, בין מדינות ובכל תחומי החיים - מחשבים ואינטרנט, חיבורים מורכבים, מארגים מסועפים ורשתות חברתיות, שהקשר ביניהם הוא דווקא אל-חוטי...

בין שני הקצוות הללו מוצגים הקשרים המטאפוריים השונים מלידה ועד מוות ומערכות היחסים בחיינו על כל מורכבותן. אלה מתוארים ביצירות אמנות שמתאפיינות בעבודה ידנית ושפתן סדורה ושיטתית, חוזרת על עצמה, בעלת סגולות מרפאות, מרגיעה (לפחות את האמן), וכזו התובעת ממנו סבלנות רבה וריכוז כחלק מתהליך שמוביל להתחדשות. באופני היצירה המגוונים ניכר ההיבט הביצועי וניכרות הכמיהה למגע עם החומר ועם המרקם, הכמיהה לחום, לדבר-מה חושני ואישי, והכמיהה ליצור משהו ייחודי וחד-פעמי בעולם שנהיה כה תעשייתי, טכנולוגי ודיגיטלי.